

**La 30 iunie 2023, activele sectorului financiar non-bancar raportate la PIB
au fost de 12,28%.**

RAPORT LUNAR

de monitorizare a tendințelor pe piețele financiare nebancare

- În perioada august-septembrie 2023 contagiunea dintre piețele bursiere analizate (Austria, Polonia, Ungaria, Bulgaria) s-a redus ușor și a înregistrat o tendință de scădere și de revenire la media pe termen lung în condițiile în care îngrijorările tot mai mari legate de noi creșteri ale ratelor dobânzilor la nivel global au afectat apetitul la risc.
- În luna august 2023, primele 3 companii tranzacționate la BVB au fost: S.P.E.E.H. Hidroelectrică (H2O) cu o pondere de 31,96% din valoarea totală tranzacționată în perioada respectivă, Fondul Proprietatea (FP: 18,71%) și Banca Transilvania (TLV: 13,12%).

Riscul macroeconomic pe plan extern și local: Evoluții macroeconomice curente

Conform previziunilor economice din vara anului 2023, **Comisia Europeană** estimează o creștere economică de 0,8% atât pentru zona euro (o revizuire în scădere (-0,3 pp) față de prognoza anterioară), cât și pentru UE în anul 2023 (o revizuire în scădere (-0,2 pp) față de prognoza precedentă). **Conform Comisiei Europene** (previziunile economice din primăvara anului 2023), produsul intern brut al României va crește cu 3,2% în anul 2023, o revizuire în sens ascendent (față de 2,5%: previziunile economice din iarna anului 2023).

Potrivit datelor publicate de Eurostat, în trimestrul II 2023, **PIB-ul ajustat sezonier** a crescut cu 0,1% în zona euro și s-a menținut stabil în UE comparativ cu trimestrul anterior. Comparativ cu același trimestru al anului precedent, în trimestrul II 2023, PIB-ul ajustat sezonier a crescut cu 0,5% în zona euro și cu 0,4% în UE, după ce în trimestrul precedent a înregistrat o creștere de 1,1% atât în zona euro, cât și în UE.

Conform datelor publicate de INS, **pe plan local, produsul intern brut** a crescut cu 0,9% (în termeni reali) în trimestrul II 2023 comparativ cu trimestrul I 2023. Față de trimestrul II 2022, în trimestrul II 2023, produsul intern brut al României a înregistrat o creștere cu 1,1% pe seria brută și cu 2,7% pe seria ajustată sezonier. În semestrul I 2023, produsul intern brut a crescut, comparativ cu semestrul I 2022, cu 1,7%, pe seria brută și cu 2,8% pe seria ajustată sezonier.

Comisia Națională de Strategie și Prognoză a menținut prognoza economică privind creșterea produsului intern brut pentru anul 2023, la 2,8% conform prognozei de vară 2023 a CNSP.

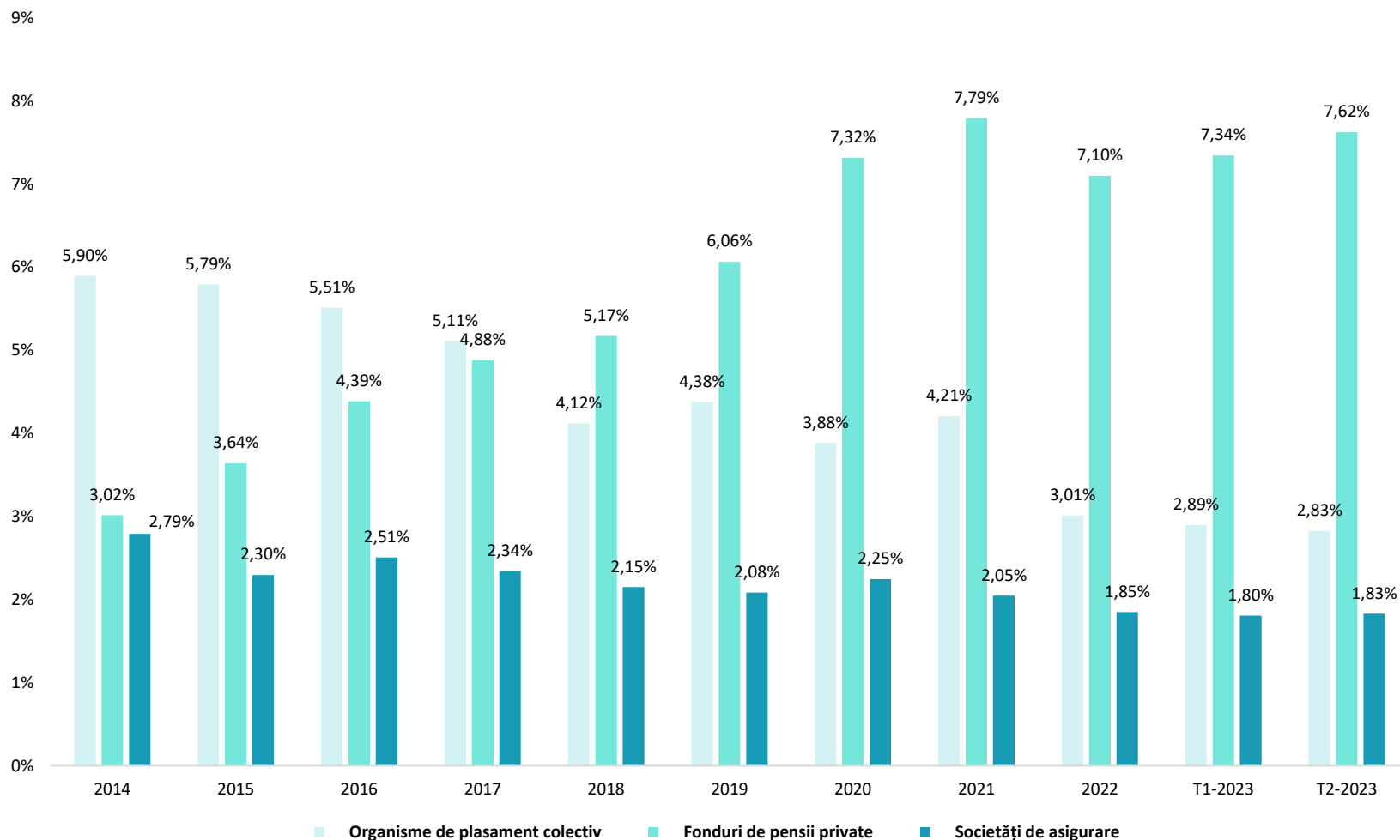
Evoluția PIB (%) și a prognozei PIB (%) în perioada 2021 - 2024

Regiune/ țară	2021	T1 2022	T2 2022	T3 2022	T4 2022	2022	T1 2023	T2 2023	Comisia Europeană*		FMI	
									2023f	2024f	2023f	2024f
Zona euro*	5,6	5,4	4,2	2,3	1,7	3,3	1,1	0,5	0,8	1,3	0,9	1,5
Germania*	3,2	4,0	1,6	1,2	0,8	1,8	-0,3	-0,1	-0,4	1,1	-0,3	1,3
Bulgaria	7,6	5,2	4,6	3,1	2,1	3,4	2,2	1,9	1,5	2,4	3,0	4,1
Ungaria	7,2	8,0	6,2	3,7	0,7	4,6	-1,2	-2,3	0,5	2,8	1,8	2,8
Polonia*	6,9	10,1	6,0	5,0	1,0	5,1	-0,6	-1,4	0,5	2,7	0,5	3,1
România	5,8	4,9	4,1	3,7	4,0	4,7	2,9	2,7	3,2	3,5	3,1	3,8

Sursa: Eurostat, serii ajustate sezonier, modificare față de aceeași perioadă a anului anterior, prognoza de primăvară a CE 2023, * - prognoza interimară de vară a CE, World Economic Outlook – iulie 2023, FMI

Dimensiunea sectorului financiar nebancaar

Activele piețelor financiare nebancaare din România (%PIB)

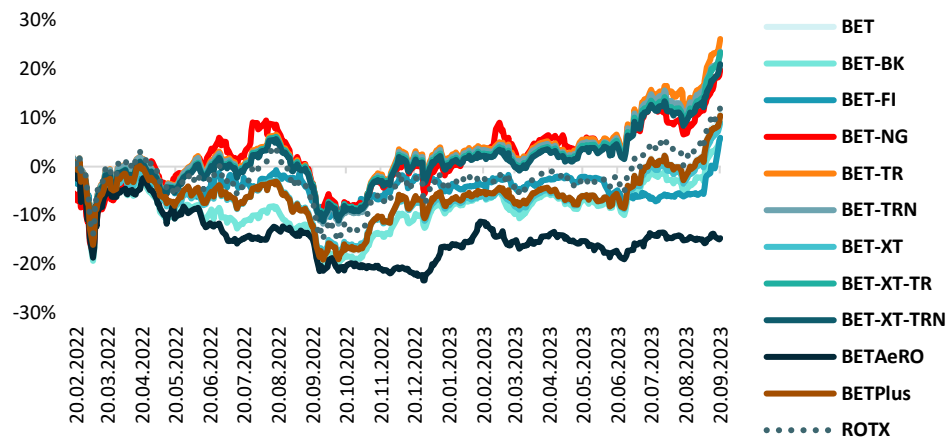
Sursă: BNR, INS, ASF

Evenimente importante și tendințe pe piața financiară din România

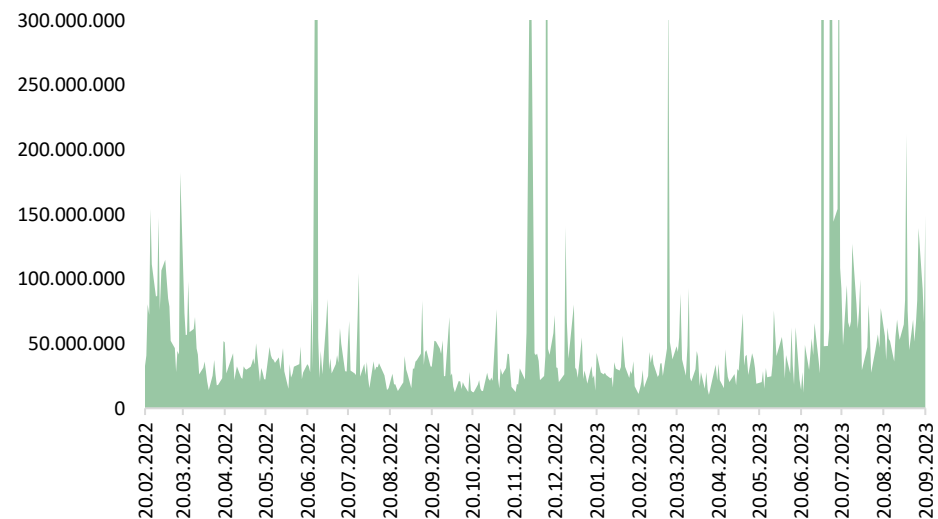
Evoluția indicilor bursieri în 2023 (30.12.2022 = 100)

Data	BET	BET-BK	BET-FI	BET-NG
	24,03%	20,80%	9,87%	26,10%
	BET-TR	BET-TRN	BET-XT	BET-XT-TR
20.09.2023	28,58%	26,55%	22,25%	26,70%
	BET-XT-TRN	BETAeRO	BETPlus	ROTX
	24,82%	9,69%	23,09%	21,01%

Evoluția indicilor bursieri locali

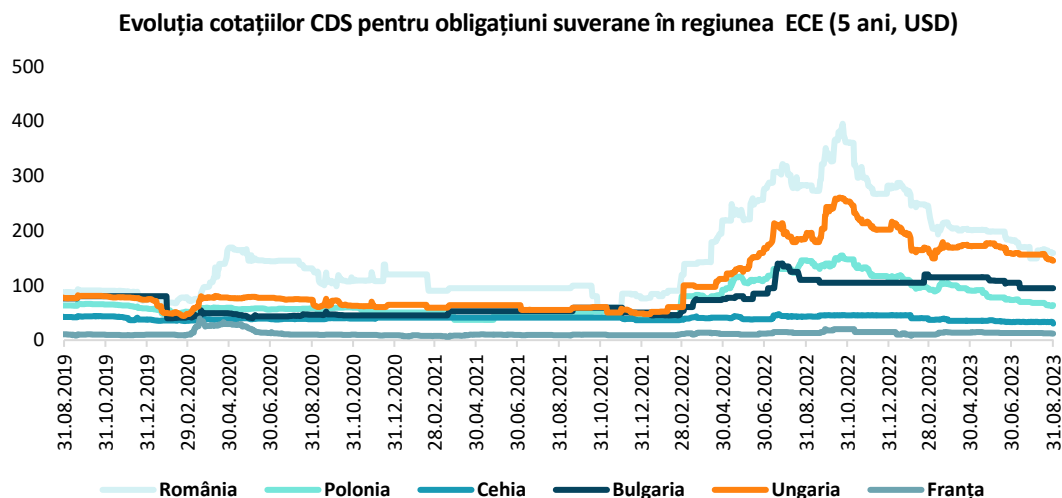
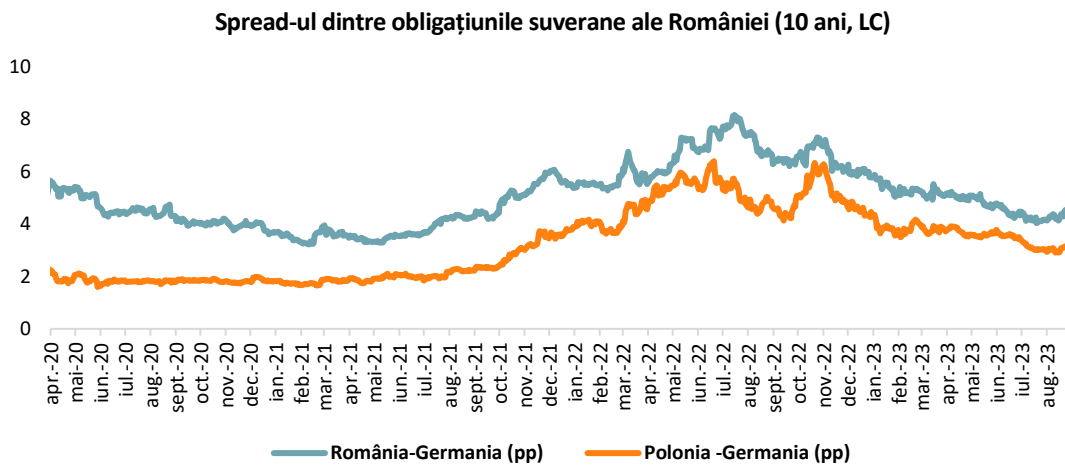

Valoarea de tranzacționare a acțiunilor la BVB (RON)

Sursa: BVB; calcule ASF

Riscul macroeconomic în România: poziția externă și percepția asupra riscului suveran

Sursa: Refinitiv

Spread-ul dintre obligațiunile suverane ale României pe 10 ani denumite în euro și cele similare ale Germaniei a crescut ușor în luna august, rămânând sub valorile înregistrate pe parcursul anului 2022. Scăderea spread-ului poate fi interpretată ca o redresare a încrederii investitorilor în ratingul de țară al României.

La finalul lunii august 2023, cotațiile CDS ale României s-au situat la o valoare de 159 bp, în creștere comparativ cu finele lunii iulie 2023 (149 bp).

Riscul de piață: Evoluția indicilor de acțiuni

Randamentele burselor de acțiuni

Indici internaționali	1 lună	3 luni	6 luni
EA (EUROSTOXX)	-3,16%	2,29%	-0,14%
FR (CAC 40)	-2,42%	3,07%	0,67%
DE (DAX)	-3,04%	1,81%	3,79%
IT (FTSE MIB)	-2,74%	10,67%	4,92%
GR (ASE)	-1,72%	7,70%	16,23%
IE (ISEQ)	-1,33%	5,72%	8,90%
ES (IBEX)	-1,41%	5,04%	1,18%
UK (FTSE 100)	-3,38%	-0,09%	-5,55%
US (DJIA)	-2,36%	5,51%	6,32%
IN (NIFTY 50)	-2,53%	3,88%	11,27%
SHG (SSEA)	-5,19%	-2,63%	-4,85%
JPN (N225)	-1,67%	5,61%	18,85%

Indici BVB	1 lună	3 luni	6 luni
BET	0,22%	8,40%	7,68%
BET-BK	-0,85%	5,45%	3,86%
BET-FI	0,16%	-3,62%	-3,58%
BET-NG	-0,41%	5,20%	6,45%
BET-TR	0,28%	9,96%	11,60%
BET-TRN	0,28%	9,83%	11,27%
BET-XT	0,02%	6,98%	6,57%
BET-XT-TR	0,08%	8,80%	10,42%
BET-XT-TRN	0,08%	8,64%	10,09%
BETAeRO	-1,69%	2,09%	-2,38%
BETPlus	0,15%	8,23%	7,12%
ROTX	-0,26%	8,36%	8,02%

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Notă: 1 lună=31.08.2023 vs. 31.07.2023; 3 luni=31.08.2023 vs. 31.05.2023; 6 luni=31.08.2023 vs. 28.02.2023

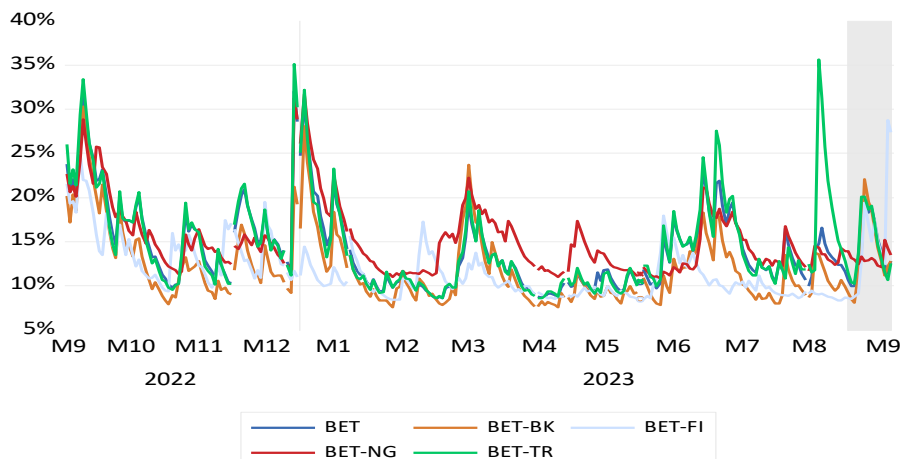
Indicii europeni analizați au înregistrat evoluții negative (1 lună). Cea mai semnificativă scădere a fost înregistrată de indicele FTSE 100 (UK: -3,38%), urmat de indicele EUROSTOXX (EA: -3,16%).

Principalii indici americani și asiatici au prezentat evoluții negative (1 lună). Indicele SSEA (SHG: -5,19%) a avut cea mai considerabilă scădere, urmat de indicele NIFTY 50 (IN: -2,53%).

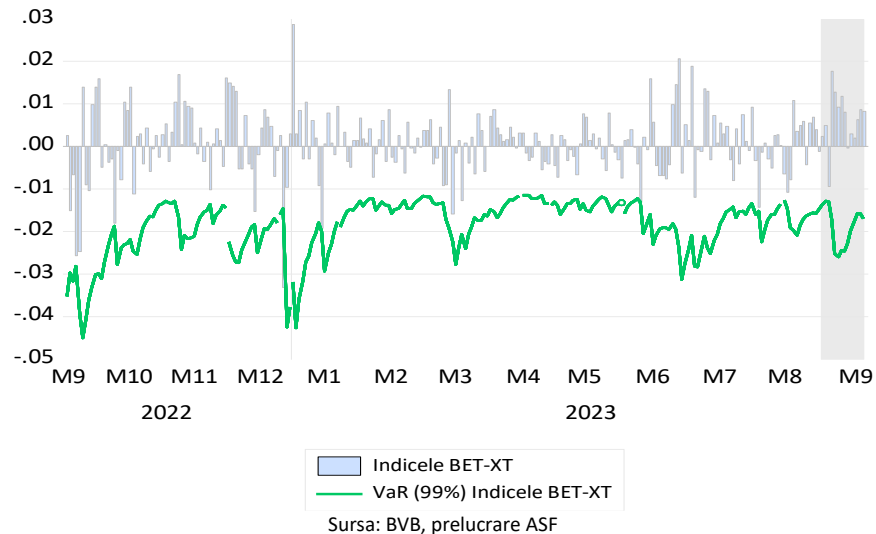
Indicii bursei BVB au prezentat evoluții mixte (1 lună). Prin urmare, indicii BET-TR și BET-TRN (+0,28%) au avut cea mai importantă creștere, pe când indicele BETAeRO (-1,69%) cea mai semnificativă scădere.

Riscul de piață: Evoluția indicilor de acțiuni

Volatilitatea indicilor bursieri locali - GARCH (1,1)

Indicele BET-XT vs Valoarea la Risc (99%) a indicelui BET-XT

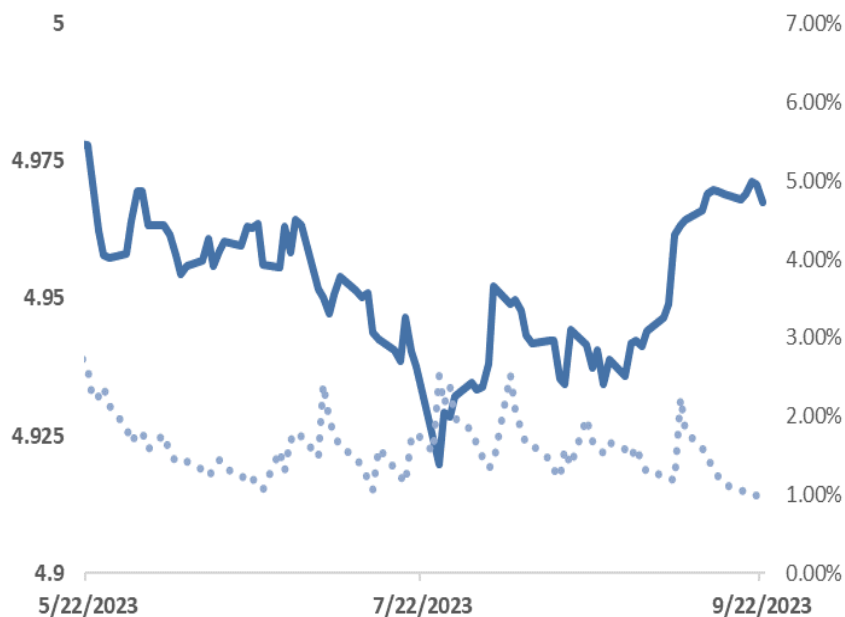
În mod similar cu luna anterioară, volatilitățile indicilor BET, BET-NG, BET-BK, BET-TR și BET-FI au manifestat pe parcursul lunii septembrie o tendință de creștere. Cu excepția indicelui BET-TR, media volatilității acestora a crescut față de luna anterioară. Volatilitățile indicilor au fost estimate cu un model GARCH (1,1).

În graficul alăturat este prezentată dinamica indicelui BET-XT împreună cu evoluția Valorii-la-Risc pentru un nivel de semnificație de 1% (VaR la 99%), calculată sub ipoteza distribuției normale. VaR a indicelui BET-XT a fluctuat în intervalul 1,2 – 2,6%.

Riscul de piață: volatilitatea cursului de schimb EUR RON

Cursul de schimb EUR/RON vs volatilitate

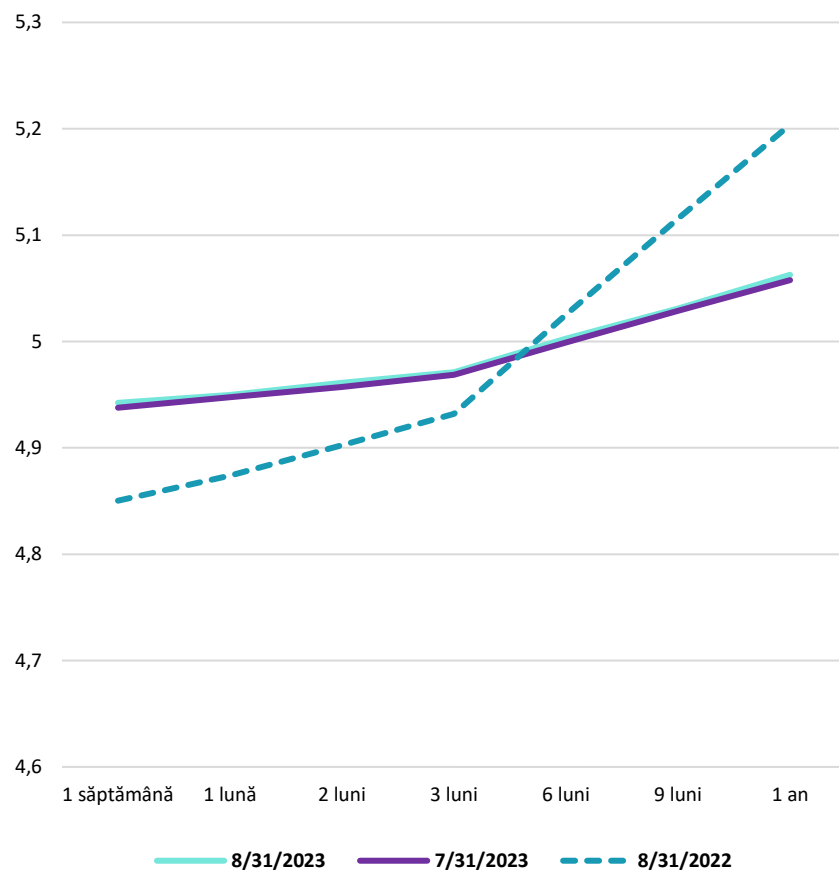
- EUR/RON cursul de schimb (axa stanga)
- Volatilitatea conditionata a cursului de schimb EUR/RON (dev.std anualizata)

În perioada august-septembrie 2023 volatilitatea cursului de schimb EUR/RON s-a situat între 1-2,5%, iar nivelul cursului de schimb a oscilat între 4,93-4,97 EUR/RON. Cursul de schimb s-a depreciat pe fondul diferențialului de inflație dintre România și zona euro.

Riscul de piață: structura la termen a ratei forward EURRON

Structura la termen a ratei forward EURRON

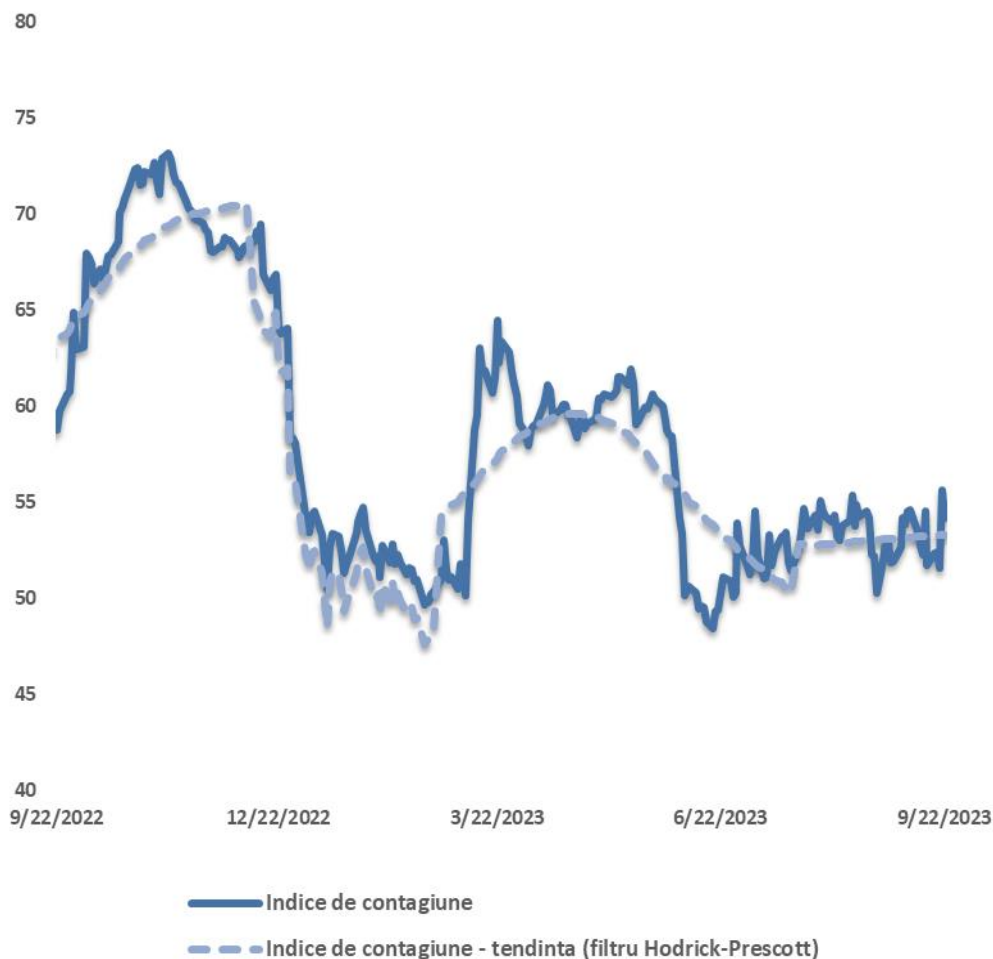

Structura la termen a ratei forward pentru cursul de schimb EURRON cu scadențe între o săptămână și 12 luni indică așteptările pieței. Există așteptări de apreciere a cursului de schimb EURRON pentru toate maturitățile comparativ cu luna anterioară.

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Riscul de piață: Indice de contagiune în randamente

Indice de contagiune în randamente

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

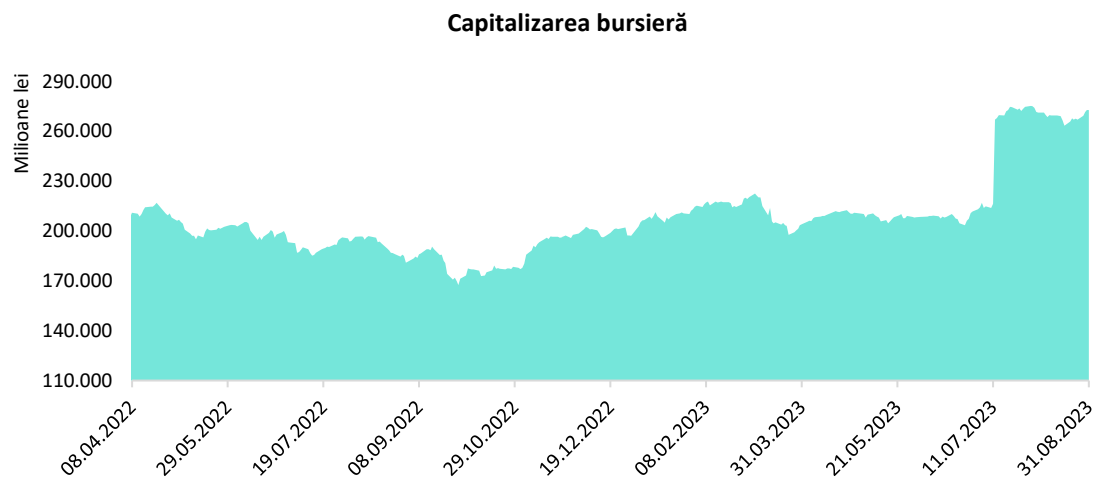
Indicele de contagiune măsoară contribuția marginală a piețelor externe de capital la bursa românească. Piața de capital din România este sensibilă la aceiași factori de risc regionali care influențează randamentele burselor din Austria, Polonia, Ungaria, Bulgaria. Există o legătură puternică între efectul de contagiune și randamentul companiilor, deoarece creșterea contagiunii are tendința de a diminua randamentul companiilor listate la Bursa de Valori București. Bursa de Valori București, dar și principalele piețe de capital europene au înregistrat creșteri în perioada august-septembrie.

În perioada august-septembrie 2023 contagiunea dintre piețele bursiere analizate s-a redus ușor și a înregistrat o tendință de scădere și de revenire la media pe termen lung în condițiile în care îngrijorările tot mai mari legate de noi creșteri ale ratelor dobânzilor la nivel global au afectat apetitul la risc.

Indicatori privind lichiditatea la BVB

Capitalizarea bursieră a înregistrat o creștere de 38,4% pe 31 august 2023 comparativ cu finalul anului 2022.

În luna august 2023, primele 3 companii tranzacționate la BVB au fost: S.P.E.E.H. Hidroelectrică (H2O) cu o pondere de 31,96% din valoarea totală tranzacționată în perioada respectivă, Fondul Proprietatea (FP: 18,71%) și Banca Transilvania (TLV: 13,12%).

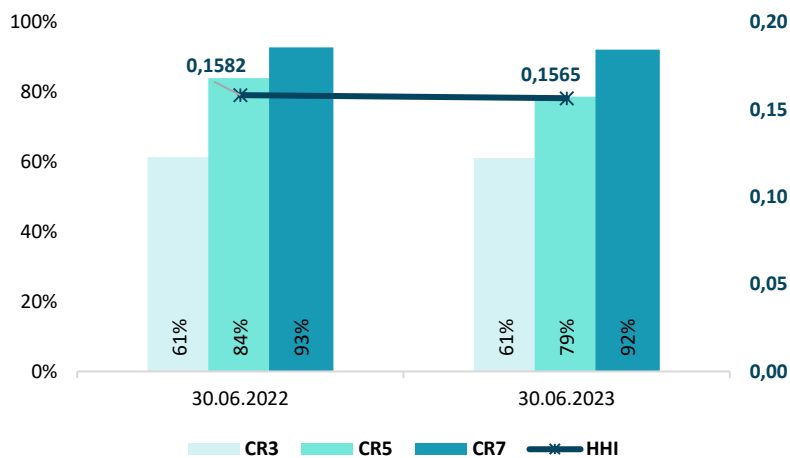
Cele mai tranzacționate companii la BVB în luna august 2023 (segment principal)

Simbol	Piață principală		Deal		Total	
	Valoare (RON)	%	Valoare (RON)	%	Valoare (RON)	%
H2O	381.914.022	32,03%		0,00%	381.914.022	31,96%
FP	223.560.561	18,75%		0,00%	223.560.561	18,71%
TLV	155.430.264	13,04%	1.337.700	49,83%	156.767.964	13,12%
SNP	104.658.784	8,78%		0,00%	104.658.784	8,76%
SNG	59.319.765	4,98%		0,00%	59.319.765	4,96%
BRD	44.004.763	3,69%		0,00%	44.004.763	3,68%
SNN	33.219.549	2,79%		0,00%	33.219.549	2,78%
TTS	26.063.676	2,19%		0,00%	26.063.676	2,18%
EL	24.100.338	2,02%		0,00%	24.100.338	2,02%
DIGI	21.502.292	1,80%		0,00%	21.502.292	1,80%
TGN	15.928.965	1,34%		0,00%	15.928.965	1,33%
TRP	15.527.503	1,30%		0,00%	15.527.503	1,30%
M	14.866.016	1,25%		0,00%	14.866.016	1,24%
AQ	7.778.502	0,65%	1.347.000	50,17%	9.125.502	0,76%
TEL	8.025.254	0,67%		0,00%	8.025.254	0,67%
Top 15 Total						95,29%

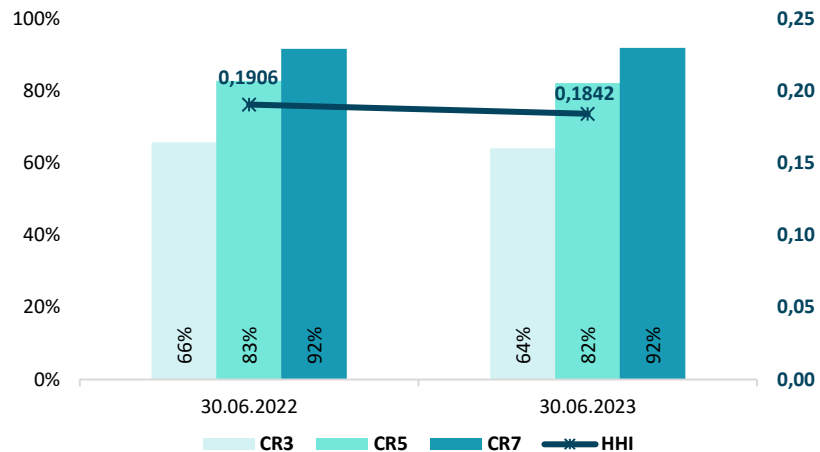
Sursa: BNR, BVB, ASF

Riscul de concentrare

Gradul de concentrare a societăților de asigurări generale
(în funcție de valoarea PBS la 30 iunie 2023)

Gradul de concentrare a societăților de asigurări de viață
(în funcție de valoarea PBS la 30 iunie 2023)

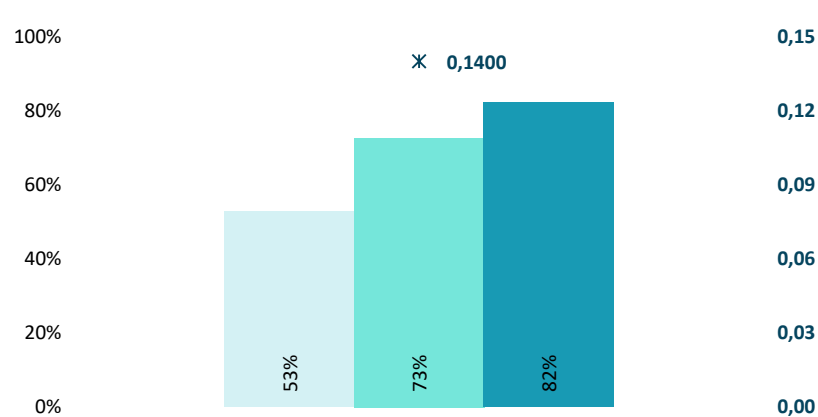

Gradul de concentrare a fondurilor de investiții din România
(în funcție de valoarea activelor nete – 30 iunie 2023)

Sursa ASF

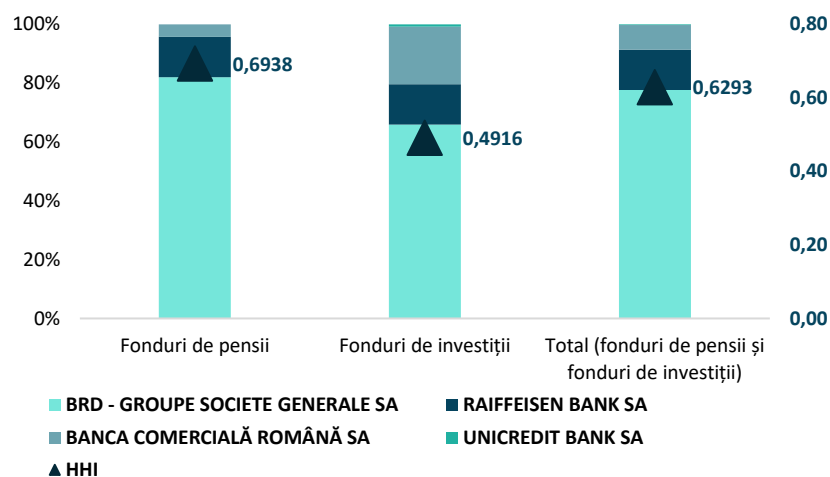
Gradul de concentrare a intermediarilor la BVB
(în funcție de valoarea tranzacțiilor în august 2023 - Segmentul principal și MTS, toate instrumentele spot și futures)

Sursa ASF

Riscul de concentrare

Gradul de concentrare a depozitarilor pentru fondurile de pensii private și fondurile de investiții (în funcție de valoarea activelor totale la 30/06/2023)

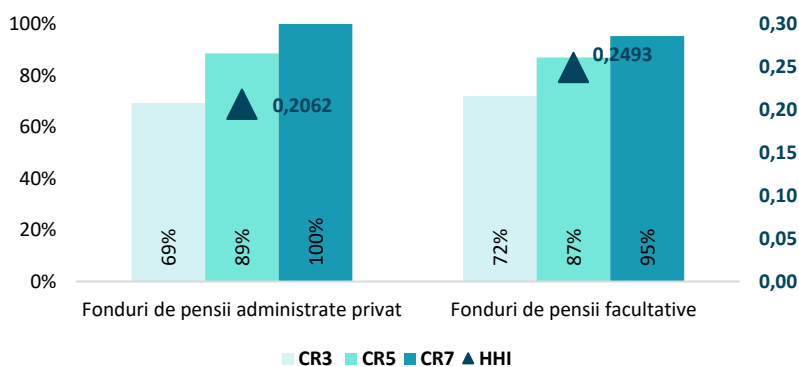

Conform principalilor indicatori folosiți de Consiliul Concurenței, riscul de concentrare pe piața asigurărilor generale este de nivel mediu, în timp ce gradul de concentrare a pieței asigurărilor de viață este încă ridicat. Situația este similară în cazul pieței fondurilor de pensii private (Pilonul II și Pilonul III), dar explicabilă prin motive obiective legate de mecanismul lor de funcționare și starea actuală a pieței.

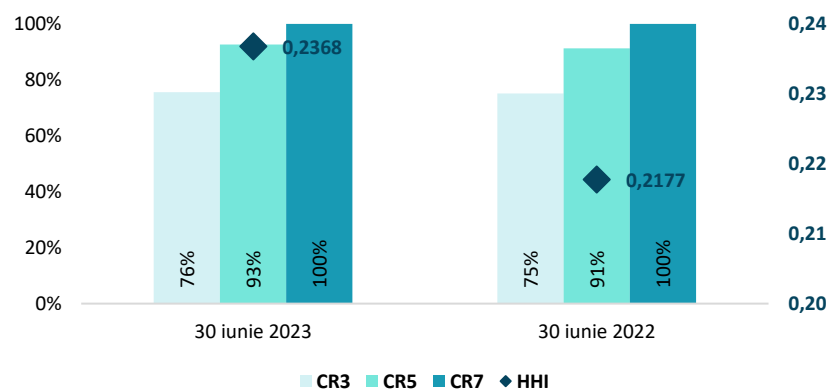
Pe piața de capital, gradul de concentrare este mediu spre ridicat în cazul administratorilor fondurilor de investiții, dar și în cazul intermediarilor de la BVB, ca urmare a faptului că principalii participanți cumulează o pondere semnificativă din valoarea totală a activelor, respectiv din valoarea totală tranzacționată.

Gradul de concentrare este ridicat pentru piața RCA, precum și pentru depozitarea fondurilor de pensii private (Pilonul II și Pilonul III) și a fondurilor de investiții.

Gradul de concentrare a fondurilor de pensii private (în funcție de valoarea totală a activelor la 31/08/2023)

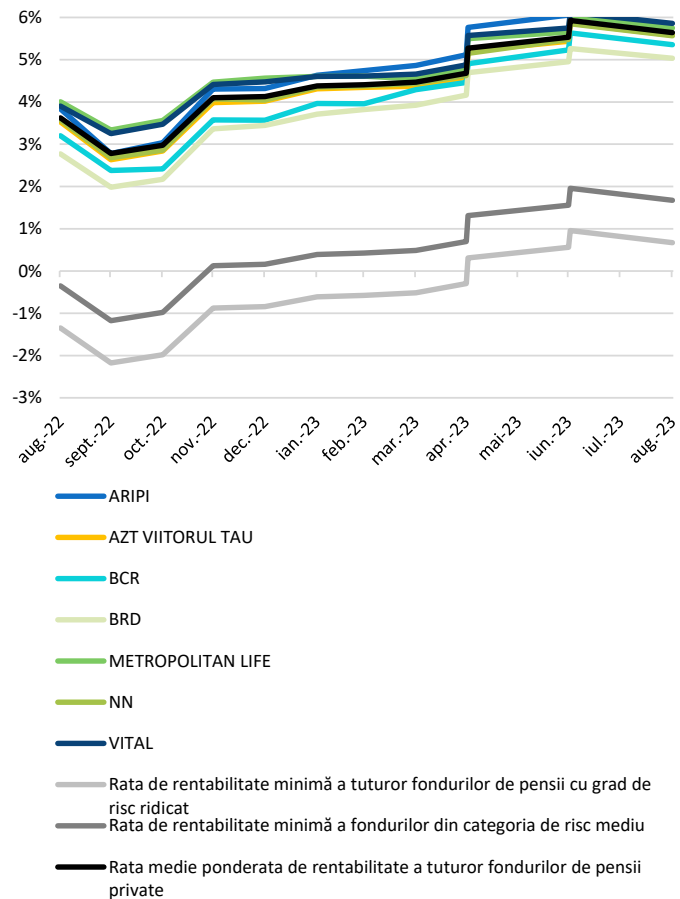

Gradul de concentrare pe piața RCA (după volumul de PBS)

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private obligatorii: Pilon II

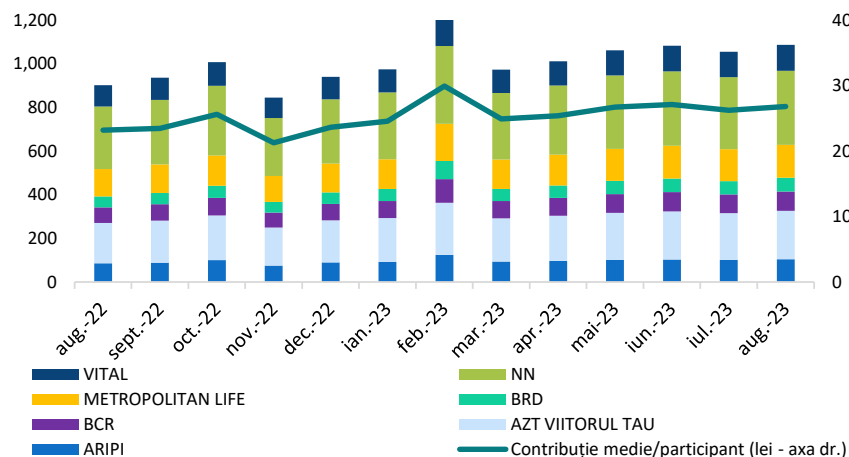
Rata de rentabilitate a fondurilor de pensii administrate privat

Active totale, numărul de participanți și rata de rentabilitate **31-aug.-23**

FPAP	Active totale (lei)	Nr. participanți	Rata de rentabilitate anualizată
ARIPI	10,432,404,875	859,051	6.1690%
AZT VIITORUL TAU	24,148,388,165	1,673,375	5.5815%
BCR	8,123,440,760	763,709	5.3554%
BRD	4,913,067,589	550,803	5.0365%
METROPOLITAN LIFE	16,243,621,540	1,114,779	5.7478%
NN	39,071,041,059	2,100,740	5.5695%
VITAL	11,694,247,782	1,023,078	5.8595%
Total	114,626,211,770	8,085,535	

Evoluția contribuțiilor brute (milioane de lei)

Sursa: ASF

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private obligatorii: Pilon II

Structura activelor fondurilor de pensii administrate privat

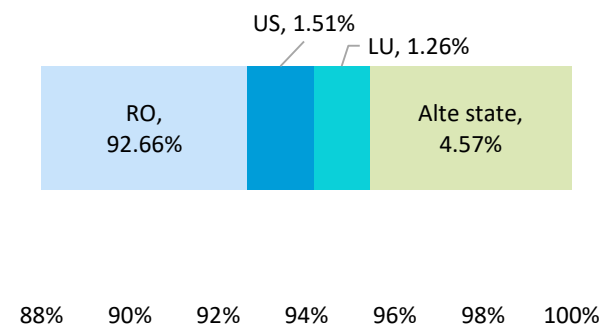
31-aug.-23

Instrumente financiare	Valoare (RON)	Pondere în total active
Titluri de stat	74,142,348,703	64.7%
Acțiuni	28,538,941,597	24.9%
Obligațiuni corporative	5,935,607,777	5.2%
Fonduri de investiții	3,051,653,858	2.7%
Depozite	1,758,044,474	1.5%
Obligațiuni supranaționale	692,900,086	0.6%
Obligațiuni municipale	357,791,811	0.3%
Fonduri de mărfuri și metale prețioase	79,867,639	0.1%
Acțiuni și fonduri de private equity	71,735,574	0.1%
Instrumente derivate	3,637,931	0.0%
Alte sume	(6,317,681)	0.0%
Total	114,626,211,770	100.0%

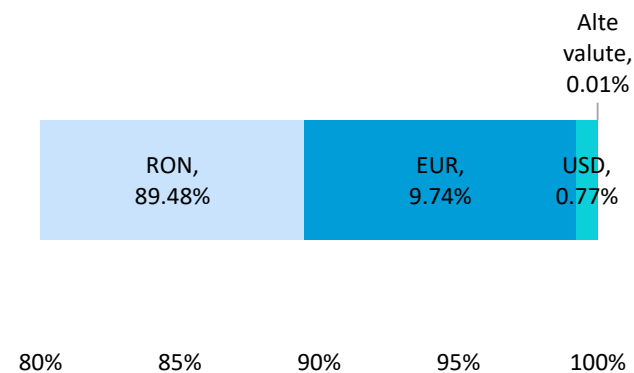
La finalul lunii august 2023, valoarea activelor fondurilor de pensii administrate privat a atins nivelul de aprox. 114,63 miliarde lei, în creștere cu 25% comparativ cu aceeași dată a anului anterior.

Investițiile fondurilor de pensii administrate privat s-au realizat într-un procent de 93% în active românești, majoritatea fiind denuminate în lei. O mare parte a instrumentelor românești sunt reprezentate de titluri de stat sau acțiuni listate la BVB.

Expunerea pe țări a activelor fondurilor din Pilonul II

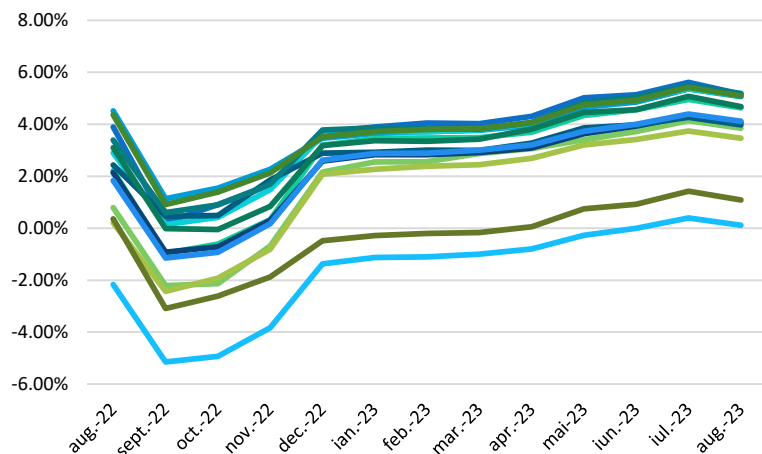

Expunerea valutară a activelor fondurilor din Pilonul II

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private facultative: Pilon III

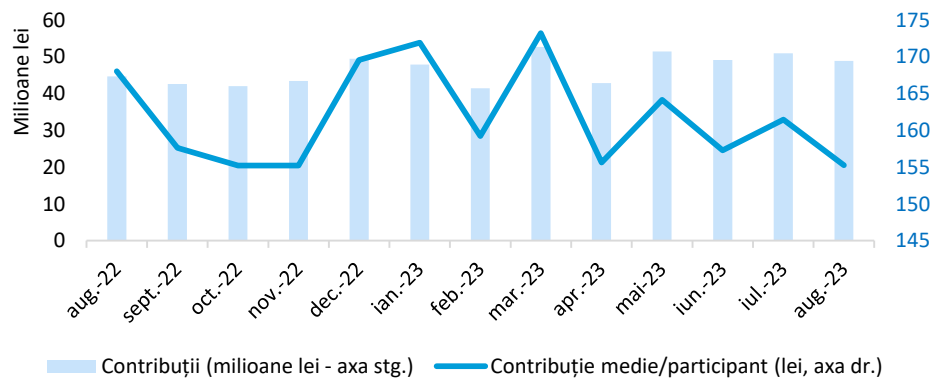
Rata de rentabilitate a fondurilor de pensii facultative

Active totale, numărul de participanți și rata de rentabilitate 31-aug.-23

Fonduri de pensii facultative	Active totale (lei)	Nr. participanți	Rata de rentabilitate anualizată
AEGON ESENTIAL	13,804,227	4,039	5.0959%
AZT MODERATO	422,194,406	48,914	4.6387%
AZT VIVACE	146,282,574	21,722	5.1637%
BCR PLUS	687,592,571	147,824	3.8478%
BRD MEDIO	213,907,775	37,744	3.4665%
GENERALI STABIL	40,719,303	5,647	4.6823%
NN ACTIV	524,052,741	69,871	5.0668%
NN OPTIM	1,873,134,875	246,307	4.0691%
PENSIA MEA	189,996,379	45,397	3.9741%
RAIFFEISEN ACUMULARE	168,908,017	52,634	5.1820%
Total	4,280,592,868	680,099	

Evoluția contribuțiilor brute

Sursa: ASF

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private facultative: Pilon III

Structura activelor fondurilor de pensii facultative

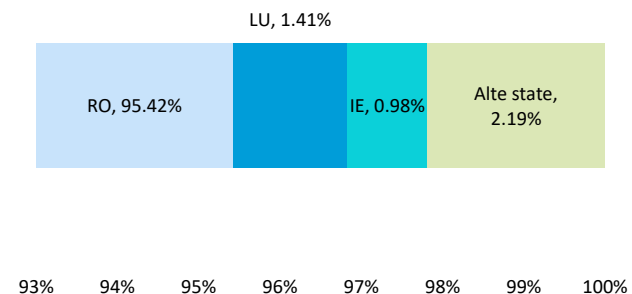
31-aug.-23

Instrumente financiare	Valoare (RON)	Pondere în total active
Titluri de stat	2,792,408,776	65.2%
Acțiuni	1,146,549,484	26.8%
Obligațiuni corporative	156,858,079	3.7%
Fonduri de investiții	88,175,950	2.1%
Depozite	47,595,710	1.1%
Obligațiuni municipale	31,136,588	0.7%
Acțiuni și fonduri de private equity	6,895,236	0.2%
Fonduri de mărfuri și metale prețioase	6,712,868	0.2%
Obligațiuni supranaționale	4,027,138	0.1%
Instrumente derivate	1,063,422	0.0%
Alte sume	(830,382)	0.0%
Total	4,280,592,868	100.0%

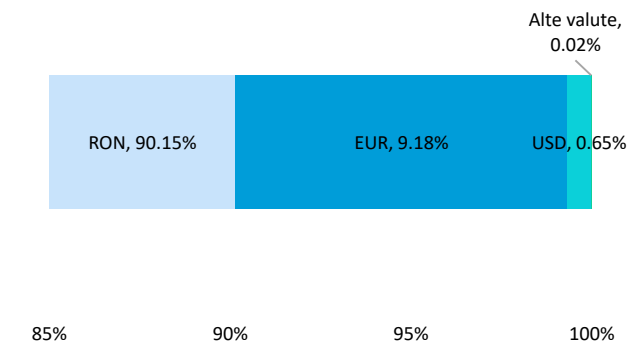
Valoarea activelor fondurilor de pensii facultative a înregistrat un nivel de 4,28 miliarde lei la finalul lunii august 2023, având o creștere anuală de 24%, raportat la august 2022.

Cele mai multe investiții au fost efectuate local (95%), majoritatea fiind denuminate în lei (90%).

Expunerea pe țări a activelor fondurilor din Pilonul III

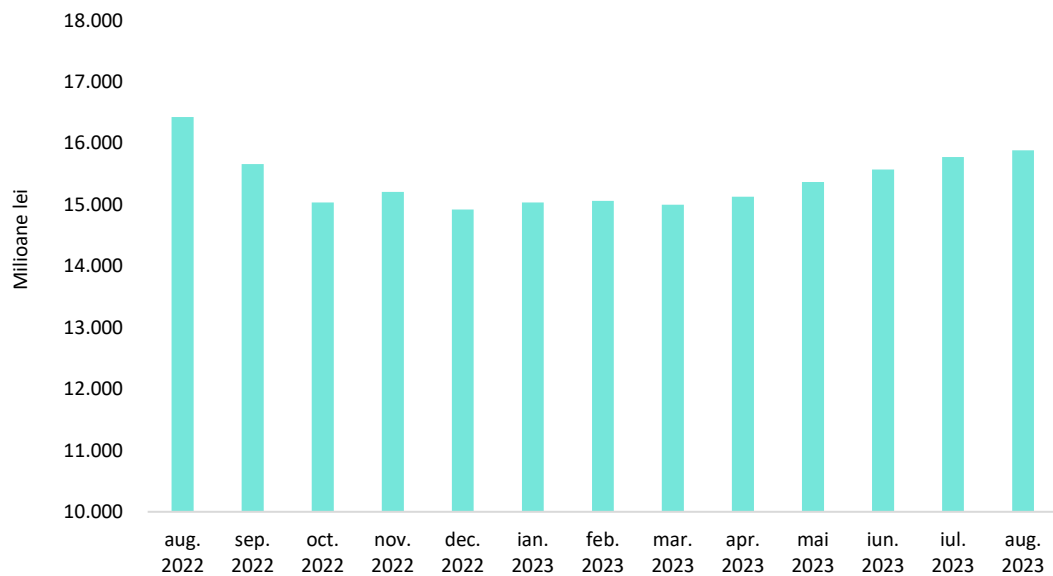
Expunerea valutară a activelor fondurilor din Pilonul III

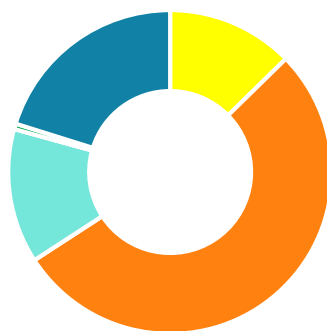
Evoluția fondurilor de investiții autorizate în România

Evoluția activelor nete în perioada august 2022 – august 2023 -

Fonduri deschise de investiții

Cota de piață a FDI locale pe categorii de fonduri (august 2023)

■ Multi-Active ■ Obligatiuni și instrumente cu venit fix ■ Acțiuni ■ Randament Absolut ■ Alte Fonduri

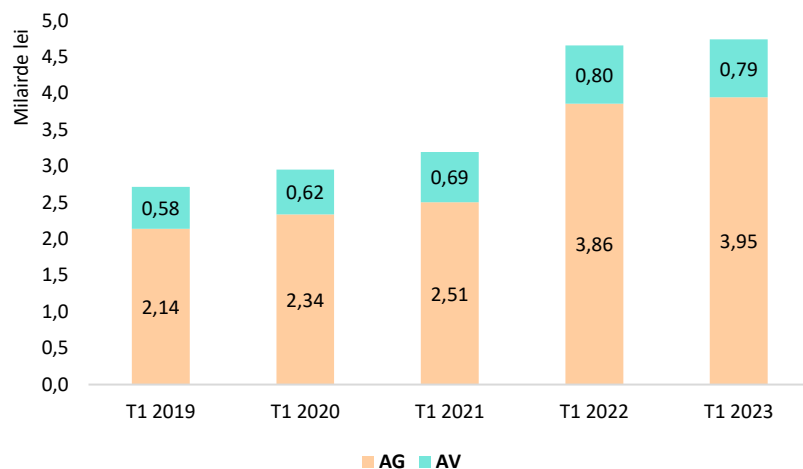
Sursa: AAF

Conform datelor publicate de AAF, activele nete ale fondurilor deschise (locale) de investiții s-au situat la o valoare de aproximativ 15,9 miliarde lei în luna august 2023, în ușoară creștere față de nivelul înregistrat în iulie 2023 (15,8 miliarde lei).

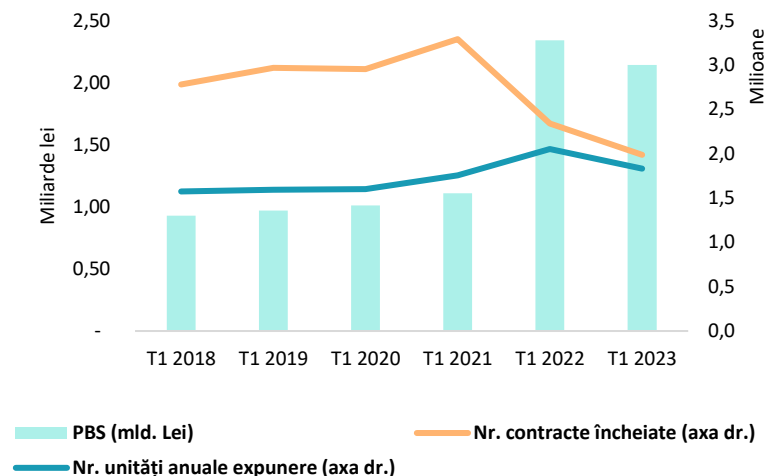
În luna august 2023, fondurile deschise de obligațiuni și instrumente cu venit fix dețineau cea mai mare pondere în total active nete aferente fondurilor deschise de investiții (circa 53%), iar categoria “alte fonduri” deținea o cotă de piață de aproximativ 20%.

Evoluția societăților de asigurare autorizate în România

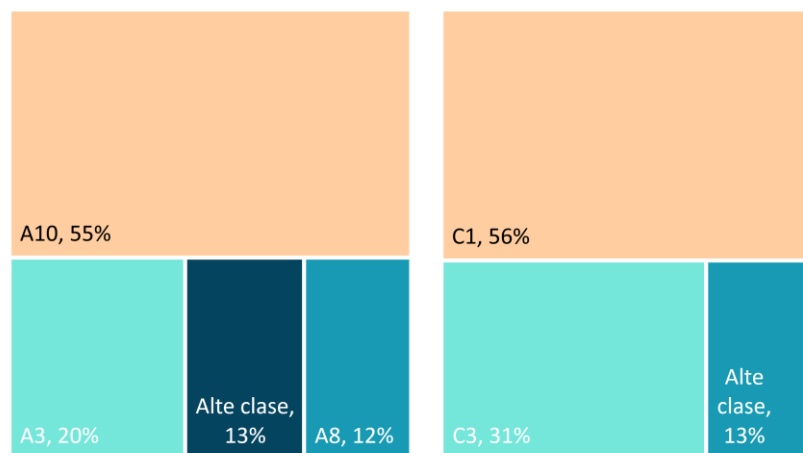
Evoluția primelor brute subscrise (PBS, mld. lei)*

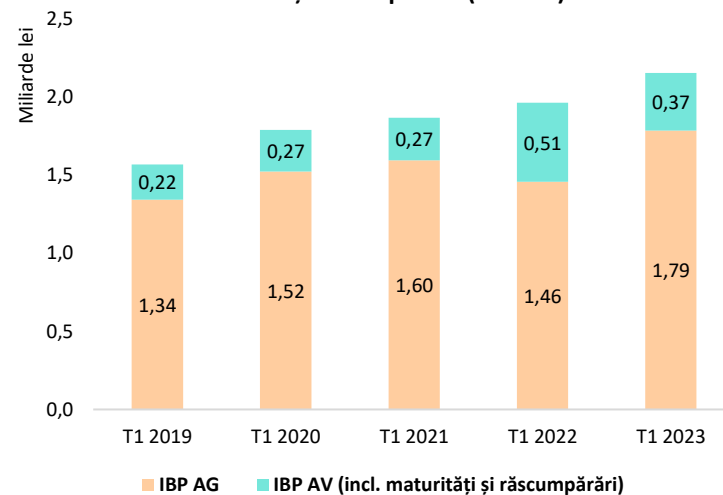
Evoluția primelor brute subscrise pe piața RCA (mld. lei)*

Ponderea PBS pe clase de asigurare (AG stânga, AV dreapta)*

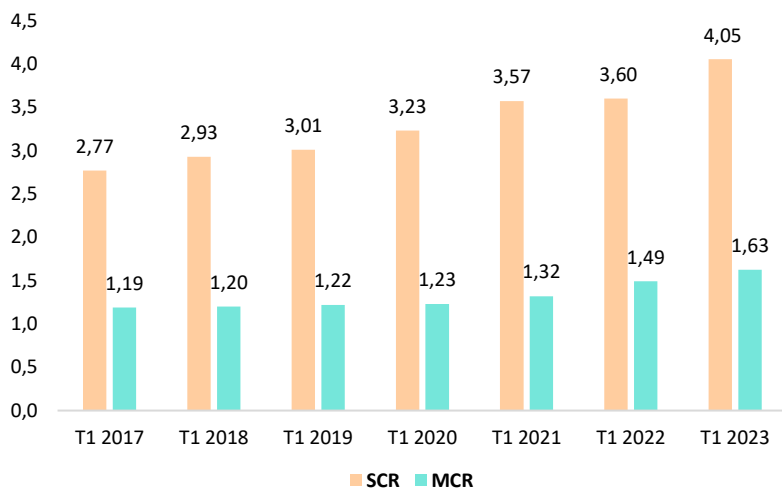
Indemnizații brute plătite (mld. lei)*

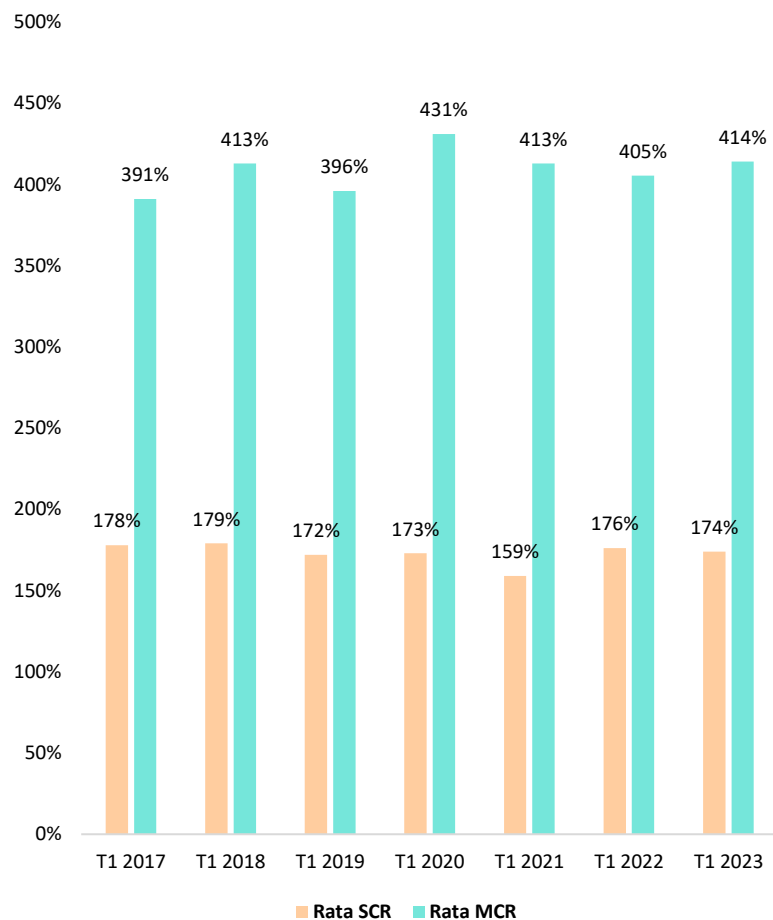
Sursa: ASF; nu sunt incluse succursalele care derulează activitate în baza libertății de stabilire (Freedom of Establishment)

Evoluția societăților de asigurare autorizate în România

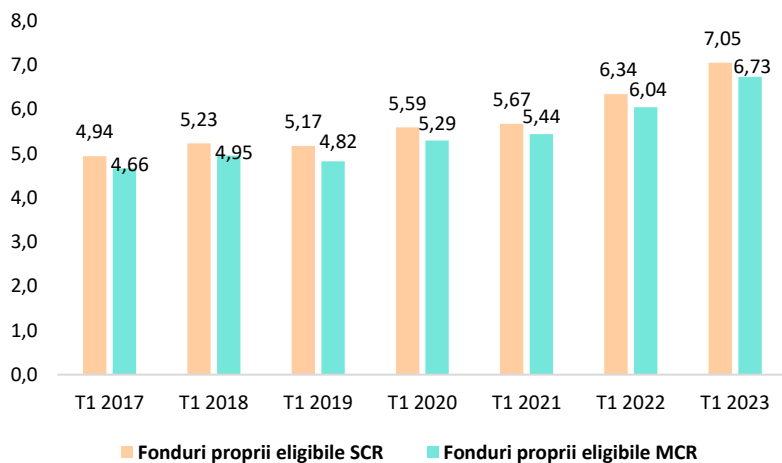
Evoluția cerințelor de capital (SCR și MCR – mld. lei)

Evoluția ratelor SCR și MCR

Evoluția fondurilor proprii eligibile să acopere SCR și a fondurilor proprii eligibile să acopere MCR (mld. lei)

Sursa: ASF; Pentru T1 2023 nu sunt incluse datele Euroins România

Comunicate și publicații relevante ale instituțiilor financiare europene în august 2023

ESMA	<ul style="list-style-type: none">• <u>ESMA a publicat date pentru evaluarea trimestrială a lichidității obligațiunilor, pentru calculele internalizatorilor sistematici și pentru calculele furnizorului de date consolidate (CTP).</u>• <u>ESMA a publicat cea mai recentă ediție a buletinului informativ Spotlight on Markets.</u>• <u>ESMA a publicat cel de-al doilea Raport privind tendințele, riscurile și vulnerabilitățile (TRV) din 2023.</u>
EIOPA	<ul style="list-style-type: none">• <u>EIOPA a publicat informații tehnice cu privire la structurile relevante la termen a ratei dobânzii fără risc (RFR) cu referire la sfârșitul lunii iulie 2023.</u>• <u>Comisia ESAs a respins recursul formulat de Euroins Insurance Group AD împotriva Autorității Europene pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale.</u>• <u>EIOPA a publicat informațiile tehnice privind ajustarea simetrică a cerinței de capitaluri proprii pentru Solvabilitate II cu referire la sfârșitul lunii iulie 2023.</u>

Raportul reflectă cele mai recente date statistice disponibile, unele având caracter provizoriu și urmând a fi revizuite în edițiile ulterioare.

Frecvența cu care se actualizează informațiile din tabele și grafice este cea mai ridicată în cazul indicatorilor privind piețele bursiere, pentru indicatorii macroeconomici și cei privind fondurile de investiții și de pensii, majoritatea actualizărilor fiind lunare, în vreme ce pentru indicatorii pieței asigurărilor actualizările au loc, de regulă, trimestrial.